

پولین همایش نرمنوی
پوهنځی و ارثون ملاتن کودکان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز

اولین همایش سراسری

پرستار و ارتقاء سلامت کودکان

۲۸ - ۲۷ آذر ماه سال ۱۳۸۱

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان نظام پرستاری و مراقبت

بررسی ارتباط بین تغذیه با شیر مادر و بهره هوشی کودکان ۷-۶ ساله

ریحانه ایوان بقا

عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و عامیانی تبریز

په په په په په په په په په په په په په

مقدمه:

اهمیت شیرمادر در رشد جسمی، عاطفی و ذهنی کودک بر کسی پوشیده نیست. تا کنون مطالعات متعدد، ارزان، تازه، گرم، به صرفه بودن، سهولت دسترسی به شیر مادر، پیشگیری از عفونتهای گوارشی و ریوی و بهبود رشد روانی کودک تغذیه شده با شیر مادر را بیان داشته اند. ما نیز بر آن شدیم تا ارتباط بین تغذیه با شیر مادر و بهره هوشی کودک را که اهمیت بسزایی در سازگاری کودک و سلامتی فکر او دارد را بسنجیم.

روش پژوهش: این پژوهش یک پژوهش توصیفی - تحلیلی است که به منظور تعیین ارتباط بین تغذیه با شیر مادر و بهره هوشی کودکان ۶-۷ ساله انجام شده است. ۳۰۴ نمونه این پژوهش از ۱۴ مهد کودک و ۲ مرکز بهداشت سطح شهر تبریز در عرض ۶ ماه و توسط پرسشنامه و مصاحبه با مادر و مراجعه به پرونده های بهداشتی و پرونده مهد کودک جمع آوری شد و تست ریون جهت سنجش بهره هوشی کودکان بعمل آمده و در پرسشنامه هر کدام از کودکان ثبت گردید. یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد که اغلب کودکان، بچه اول خانواده (۶۵/۵٪) شیر مادرخوار (۹۳/۸٪) و حاصل زایمان سزارین (۶۹/۷۴٪) بودند. ۴۶/۷ درصد دختر و ۵۳/۳ درصد پسر بودند. از نظر بهره هوشی نیز بیش از نصف کودکان دارای بهره هوشی بالاتر از متوسط و تیز هوش بودند (۶۱/۷ درصد). تجزیه - تحلیل آماری نیز ارتباط معنی داری بین بهره هوشی کودک و تغذیه با شیر مادر نشان داد ($P = ۰/۰۰۲$).

نتیجه گیری: هر چند هوش یک صفت چند فاکتوری است و در میزان آن عوامل بیشماری دخالت دارند ولی تحقیقات مختلف ارتباط مستقیم بین تغذیه با شیر مادر و حتی مدت تغذیه با شیر مادر و بهره هوشی کودک را نشان داده اند. در تحقیق حاضر ارتباطی بین سن مادر، میزان تحصیلات و جنس کودک با بهره هوشی او یافت نشد ولی ارتباط بین دور سر هنگام تولد کودک و رتبه تولد کودک با بهره هوشی معنی دار بود که اغلب مطالعات نیز، با نتیجه اخیر، همسو بودند. بهر حال با توجه با شیر مادر خوار بودن اکثر کودکان در این تحقیق و درصد بالای کودکان با هوش بالاتر از متوسط و تیز هوش می توان شیر مادر خوار بودن را عاملی در جهت افزایش بهره هوشی کودک بر شمرد و این خود انگیزه ای جهت ترویج تغذیه با شیر مادر باشد.

کلمات کلیدی: تغذیه با شیر مادر، هوش، بهره هوشی، تست ریون - کودک ۶-۷ ساله